

Handläggare
Karl Malmberg
Telefon: 08-508 27 993

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2018-12-11 p. 12

Remiss från revisionsgrupp 1: Uppföljning av miljöpåverkan i stadsplaneringen Nr 6, 2018

Remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens utlåtande som svar på remissen.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Revisorsgrupp 1 inom stadsrevisionen har tagit fram en projektrapport om uppföljning av betydande miljöpåverkan i stadsplaneringen, och överlämnat den till bland annat miljö- och hälsoskyddsnämnden för yttrande. I rapporten konstateras att det inte sker någon systematisk uppföljning för att kontrollera den faktiska miljöpåverkan som uppkommit efter att en plan eller ett program har genomförts, i enlighet med vad som anges i miljöbalken, på grund av otydlighet gällande finansiellt ansvar. Det är heller inte fastställt vilken nämnd som har ansvaret för denna uppföljning. Revisorerna föreslår att kommunstyrelsen ska säkerställa att ansvaret för uppföljning av miljöbedömningar blir tydligt och att stadsbyggnadsnämnden tydliggör stadens kravställningar på miljöbedömningarnas format och innehåll för att säkerställa en enhetlighet.

Bakgrund

År 2015 granskade stadsrevisionen hur miljöfrågorna beaktas i stadens planprocess.

Stadsrevisionen har gjort en förnyad granskning av hur staden lever upp till miljöbalkens krav om att integrera miljöaspekter i planeringsprocessen så att en hållbar utveckling främjas. Miljö- och hälsoskyddsämnden, Kommunstyrelsen, Exploateringsnämnden och Stadsbyggnadsnämnden har fått Projektrapport nr 6/2018 ”Uppföljning av miljöpåverkan i stadsplaneringen” för yttrande senast den 25 jan 2019.

Ärendet

År 2015 granskade stadsrevisionen hur miljöfrågorna beaktas i stadens planprocess. Granskningen visade att miljöbedömningar och miljökonsekvensbeskrivningar är integrerade i planeringsprocessen och att det finns fungerande samarbete och dialog mellan berörda nämnder. Dock sker ingen systematisk uppföljning för att kontrollera den faktiska miljöpåverkan som uppkommit efter att en plan eller ett program har genomförts.

Stadsrevisionen har gjort en förnyad granskning av hur staden lever upp till miljöbalkens krav om att integrera miljöaspekter i planeringsprocessen så att en hållbar utveckling främjas.

Stadsrevisionens sammanfattande bedömning är att staden delvis lever upp till kraven i miljöbalken, och baseras på att stadens uppföljningsarbete och ansvarsfördelning kring miljöbedömningarna fortfarande behöver utvecklas.

Granskningen visar att det idag inte sker någon systematisk uppföljning med syfte att utreda den miljöpåverkan som beskrivs i miljöbedömningarna. Övergripande uppföljningar av miljökonsekvenser genomförs, dock inte med syftet att undersöka specifika detaljplaners påverkan.

Stadsrevisionen anser att det behöver tydliggöras hur och genom vilka befintliga uppföljningsprocesser miljökonsekvenser ska följas upp. Detta för att säkerställa att oväntade negativa konsekvenser för medborgarnas miljö och hälsa kan fångas upp och åtgärdas så tidigt som möjligt. För att säkerställa en mer enhetlig utformning, och därmed ökade möjligheter till uppföljning av miljöpåverkan, anser stadsrevisionen att staden, genom stadsbyggnadsnämnden, behöver ställa större krav på dokumentets format och innehåll.

Utifrån Stadsrevisionens iakttagelser och bedömningar har följande rekommendationer lämnats till:

Kommunstyrelsen:

- att säkerställa att ansvaret för uppföljning av miljöbedömningar tydliggörs så att staden efterlever lagkraven vad gäller att följa upp den faktiska miljöpåverkan.

Stadsbyggnadsnämnden:

- att tydliggöra stadens kravställningar på miljöbedömningarnas format och innehåll. Detta för att säkerställa en enhetlighet vad gäller utformningen samt att stadens kravnivåer uttrycks tillräckligt i miljöbedömningen. Detta kan genomföras i samråd med andra berörda förvaltningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen instämmer i revisorernas slutsats att uppföljningen av betydande miljöpåverkan idag ofta är begränsad.

Miljöförvaltningen är beredd att ta på sig arbetet med uppföljning av detaljplaner med betydande miljöpåverkan. Det kräver dock att miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelas medel i budget härför av kommunfullmäktige.

Samtidigt vill förvaltningen lyfta fram att det för Hammarby sjöstad och Norra Djurgårdsstaden finns ett gediget uppföljningsarbete med kunskapsåterföring till andra planprojekt.

Inom Ledstången pågår det även ett förvaltningsöverskridande arbete med att revidera arbetsmetoderna för att förbättra erfarenhetsutbyte och kunskapsåterföring mer kontinuerligt i planeringsprocessen. Ledstången bygger på de olika förvaltningarnas handböcker och kvalitetssystem och beskriver ansvarsfördelningen och rollerna mellan förvaltningarna i stadsbyggnadsprocessen.

En särskild arbetsgrupp, bestående av tjänstemän från stadsbyggnadskontoret, exploateringskontoret och miljöförvaltningen, har bildats. Gruppen har i uppdrag att kartera miljöfrågorna i planeringen samt ta fram förslag på hur uppföljning av miljöpåverkan hanteras inom staden.

Förvaltningen delar meningen att det behöver tydliggöras hur och genom vilka befintliga uppföljningsprocesser miljökonsekvenser ska följas upp och välkomnar kommunstyrelsens uppdrag. Förvaltningen vill dock framhålla att av de miljökonsekvensbeskrivningar som tas fram så utgör kulturmiljö- och riskfrågor ofta

en del av de frågor som ska följas upp, vilket behöver beaktas när det beslutas om var ansvaret för uppföljning ska ligga.

Förvaltningen instämmer i att kravställningar på miljöbedömningarna, med tillhörande miljökonsekvensbeskrivningar, bör tydliggöras. Ett sådant arbete behöver genomföras i samråd med andra berörda förvaltningar. Där miljöförvaltningen bör vara en av dessa.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner detta utlåtande som svar på remissen.

Bilagor

1. Projektrapport nr 6/2018 ”Uppföljning av miljöpåverkan i stadsplaneringen”